

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 579/2017-9

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 15. novembra 2017 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], zastúpeného advokátom JUDr. Branislavom Samcom, advokátska kancelária, Národná 15, Žilina, vo veci namietaného porušenia základného práva podľa čl. 16 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Ilava pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti v období od 12. júna 2017 do 24. júla 2017 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a pre neprípustnosť.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 20. septembra 2017 doručená sťažnosť [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“) vo veci namietaného porušenia jeho základného práva podľa čl. 16 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Ústavu na výkon trestu odňatia

slobody Ilava (ďalej len „ústav na výkon trestu“) pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti sťažovateľovi v období od 12. júna 2017 do 24. júla 2017.

2. Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ vykonáva trest odňatia slobody v ústave, ktorý je zároveň aj pre sťažovateľa poskytovateľom zdravotnej starostlivosti. Sťažovateľ požiadal 12. júna 2017 lekára pracujúceho v zdravotníckom zariadení ústavu o lekárske vyšetrenie a liečenie z dôvodu existencie objektívnych a subjektívnych príznakov signalizujúcich sťažovateľovo ochorenie horných dýchacích ciest, ktoré bolo 19. júna 2017 potvrdené a sťažovateľovi bola nasadená medikamentózna liečba. Z vyjadrení sťažovateľa vyplýva, že *„V tento deň mu bolo oznámené, že jeho nález je pozitívny. Informácie, o aký nález išlo neboli sťažovateľovi od ošetrojúceho lekára podané, rovnako sťažovateľ nebol informovaný o povahe jeho ochorenia, či o spôsobe a účele jeho liečby. Tohto dňa, 19. 6. 2017, lekár nevykonal žiadny zápis do zdravotnej dokumentácie v zmysle § 21 ods. 1 zákona č. 576/2004 Z. z. o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Ošetrojúci lekár taktiež nevykonal žiadne relevantné režimové či liečebné opatrenia smerujúce k úspešnej liečbe sťažovateľa, pričom mal k dispozícii objektívne výsledky preukazujúce ochorenie sťažovateľa. Sťažovateľ bol naďalej ponechaný ako práceneschopný.“*. Ďalej sťažovateľ zo záznamov zo zdravotnej dokumentácie zistil podstatu svojho ochorenia a tiež to, že mu nebola/nemala byť poskytnutá zodpovedajúca zdravotná starostlivosť v podobe spôsobu jeho liečenia. Podľa jeho vyjadrení *„Z výsledkov kultivácie nepochybne vyplýva, že sťažovateľ bol už v čase odberu sterov (12. 6. 2017) vážne chorý, pričom lekár okrem steru nevykonal žiadnu inú diagnostiku, a to ako dňa 12. 6. 2017, tak aj dňa 19. 6. 2017. Je zjavné, že dňa 12. 6. 2017 nebola sťažovateľovi poskytnutá žiadna liečba s cieľom zabrániť ďalšiemu zhoršovaniu jeho zdravotného stavu alebo zmiernenia prejavom a dôsledkov choroby. Lekár takisto neurčil sťažovateľovi žiadny liečebný režim na podporu sťažovateľovej liečby a tohto ponechal len práceneschopného. Práceneschopného nechal lekár sťažovateľa aj po druhom ošetrovaní dňa 19. 6. 2017, kedy už boli známe výsledky kultivácie. Dňa 19. 6. 2017 síce lekár poskytol sťažovateľovi lieky, tieto však zjavne nezodpovedali výsledkom kvalitatívnej citlivosti na antibiotiká stanovenej pri kultivácii a zároveň tieto lieky neboli vhodné na liečbu sťažovateľovho ochorenia.“*. Na podporu tohto

záveru sťažovateľ predostrel vlastnú hodnotiacu úvahu vychádzajúcu zo záznamov zo zdravotnej dokumentácie, po prijatí ktorých podal ústavnú sťažnosť namietajúc porušenie označených práv. Porušenie svojich práv sťažovateľ odvodzuje od skutočnosti, že „Počas celej doby liečby (od 12. 6. 2017 do 24. 7. 2017) bol... liečený nesprávne. Sťažovateľ bol nesprávnou liečbou bezprostredne ohrozený na živote a zdraví v dôsledku možnej komplikácie neliečenej (resp. nesprávne liečenej) bakteriálnej infekcie.“.

3. Vzhľadom na uvedené sa sťažovateľ domáha, aby ústavný súd po prijatí jeho sťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„1. Základné právo sťažovateľa [REDAKOVANÉ]... podľa článku 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a podľa článku 16 ods. 2 Ústavy Slovenskej Republiky, postupom Ústavu na výkon trestu odňatia slobody a Ústavu na výkon väzby, jeho zdravotníckym zariadením, pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti v období od 12. 6. 2017 do 24. 7. 2017, bolo porušené.

2. [REDAKOVANÉ]... sa priznáva primerané finančné zadostučinenie ako náhrada nemajetkovej ujmy vo výške 3.200,- € (slovom tritisícdivsto eur)....

3. Ústav na výkon trestu odňatia slobody a Ústav na výkon väzby Ilava je povinný zaplatiť [REDAKOVANÉ]... náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 374,80 €...“

II.

4. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

5. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti

navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

6. Zmyslom a účelom v čl. 127 ods. 1 ústavy zakotvujúcim princíp subsidiarity je to, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. To znamená, že ústavný súd môže konať o namietanom porušení sťažovateľových práv a vecne sa zaoberať iba tými sťažnosťami, ak sa sťažovateľ nemôže v súčasnosti a nebude môcť ani v budúcnosti domáhať ochrany svojich práv pred iným orgánom verejnej moci prostredníctvom iných právnych prostriedkov, ktoré mu zákon na to poskytuje. Namietané porušenie niektorého zo základných práv alebo slobôd teda nezakladá automaticky aj právomoc ústavného súdu na konanie o nich. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti ultima ratio inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu podľa zásad uvedených v § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde (III. ÚS 149/04, IV. ÚS 135/05).

7. Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov. Inými slovami, ak na ochranu označených práv je sťažovateľ podľa osobitných právnych predpisov oprávnený využiť iné opravné prostriedky, ktoré pred podaním sťažnosti ústavnému súde nevyčerpal, ústavný súd jeho sťažnosť už po predbežnom prerokovaní odmietne pre neprípustnosť.

8. Z obsahu sťažovateľom podanej sťažnosti ústavný súd zistil, že jej predmetom je jeho nesúhlas s obsahom a kvalitou poskytnutej zdravotnej starostlivosti v zdravotníckom zariadení ústavu. V tomto ohľade však ústavný súd zistil, že sťažovateľ pred podaním ústavnej sťažnosti nevyčerpal všetky účinné prostriedky nápravy, ktorými sa mohol domáhať ochrany ním označených základných práv, a to podaním podnetu v zmysle podmienok zákona č. 581/2004 Z. z. o zdravotných poisťovniach, dohľade nad zdravotnou starostlivosťou a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, na orgán verejnej moci príslušný na preskúmanie podmienok poskytnutia zdravotnej starostlivosti, a to Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou, resp. jeho príslušnú pobočku. Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou je tým orgánom verejnej moci, ktorému zákon zveril v oblasti verejnej správy vykonávanie dohľadu nad poskytovaním zdravotnej a ošetrovateľskej starostlivosti a verejným zdravotným poistením, a to v nadväznosti na podmienky nielen už citovanej právnej úpravy, ale aj podmienok vyplývajúcich predovšetkým zo zákona č. 576/2004 Z. z. o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

9. Vychádzajúc z postavenia ústavného súdu ako nezávislého súdneho orgánu ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy), ktorý nie je alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštitúciou vo veciach patriacich do právomoci iných orgánov verejnej moci, ústavný súd sťažnosť sťažovateľa už po jej predbežnom prerokovaní odmietol pre neprípustnosť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 15. novembra 2017